

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของพืชสายพันธุ์รอยัล ลัสเชิส (*Pyrus pyrifolia* 'Royal Luscious') ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชมดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ประกาศตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าว เป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายในสามสิบวันนับจากวันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางวิลาวัลย์ ไคร้ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

สาละพันธ์ุรอยัล ลัสเชิส
(*Pyrus pyrifolia* ‘Royal Luscious’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล   มุลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   910 หมู่ 3 ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100
โทรศัพท์   053-324000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สาละพันธ์ุ รอยัล ลัสเชิส (Royal Luscious) เป็นลูกผสมที่เกิดจากการผสมพันธ์ุระหว่างสาละพันธ์ุ ‘Seigyuku’ ซึ่งเป็นพันธ์ุแม่ กับสาละพันธ์ุ SH085 ซึ่งเป็นพันธ์ุพ่อ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2545 โครงการปรับปรุงพันธ์ุไม้ผลเขตหนาว มูลนิธิโครงการหลวง ได้รับกิ่งสเปอร (spur) ของสาละพันธ์ุการค้า จากประเทศญี่ปุ่น จำนวน 11 สายพันธ์ุ ประกอบด้วย สาละพันธ์ุ ‘Gold Nijisseki’ ‘Chojuro’ ‘Nijisseki’ ‘Shinsui’ ‘Kikosui’ ‘Yasato’ ‘Niitaka’ ‘Seigyuku’ ‘Shinkou’ ‘Kosui’ และ ‘Hosui’ จากนั้นนำกิ่งสเปอรเหล่านี้ไปเสียบกิ่ง (grafting) บนต้นสาละพันธ์ุ SH085 ภายในแปลงทดลอง หมายเลข 7 ของสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ. ผาง จ. เชียงใหม่ เมื่อสาละทั้งหมดแตกตาดอกและดอกบานในเวลาคาบเกี่ยวกัน จึงเกิดการผสมข้ามกันตามธรรมชาติเนื่องจากสาละเป็นพืชผสมข้าม ไม่สามารถผสมตัวเองได้ (self-incompatibility) ดังนั้นเมล็ดสาละจึงเกิดจากการผสมข้ามระหว่างต่างสายพันธ์ุ เมื่อผลสาละสุกแก่จึงนำเมล็ดไปเพาะด้วยวิธี stratification แล้วเพาะเลี้ยงต้นกล้าลูกผสมในโรงเรือนอนุบาล จนอายุประมาณ 1 ปี จึงนำต้นกล้าไปปลูกทดสอบในแปลงทดลอง ภายในสถานีฯ อ่างขาง เพื่อประเมินการเจริญเติบโตและคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตดีและคุณภาพสูง

ปี พ.ศ. 2546 ปลูกต้นลูกผสมสาละ ประกอบด้วย ลูกผสมของ ‘Gold Nijisseki’ จำนวน 5 ต้น ‘Chojuro’ จำนวน 18 ต้น ‘Nijisseki’ จำนวน 18 ต้น ‘Shinsui’ จำนวน 6 ต้น ‘Kikosui’ จำนวน 8 ต้น ‘Yasato’ จำนวน 2 ต้น ‘Niitaka’ จำนวน 40 ต้น ‘Seigyuku’ จำนวน 22 ต้น ‘Shinkou’ จำนวน 30 ต้นและ ‘Kosui’ จำนวน 2 ต้น ส่วนพันธ์ุ ‘Hosui’ ไม่สามารถเพาะได้ต้นลูกผสม หลังจากปลูกได้ทำการเขตกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ต้นลูกผสมเจริญเติบโต จนปี พ.ศ. 2550 ต้นลูกผสมบางต้นเริ่มออกดอกและติดผล ส่วนต้นลูกผสมอื่น ๆ เริ่มออกดอกและติดผลในปีต่อมา

ระหว่างการทดสอบเมื่อต้นลูกผสมให้ผลผลิตดีจึงประเมินเพื่อคัดเลือกต้นสาละที่เจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตอย่างสม่ำเสมอ และผลสาละมีคุณภาพสูงในสภาพการเพาะปลูกและภูมิอากาศบนพื้นที่สูง การทดสอบและประเมินดำเนินไปจนถึง ปี พ.ศ. 2558 จึงคัดเลือกต้นสาละลูกผสมได้ 5 รหัส แล้วจึงขยายพันธ์ุเพิ่มจำนวนต้นด้วยวิธีเสียบกิ่ง (grafting) กับสาละต้นใหญ่ในแปลงทดลอง ภายในสถานีฯ อ่างขาง การทดสอบและประเมินดำเนินต่อไปกับต้นสาละเหล่านี้ จนถึง ปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีสาละลูกผสม จำนวน 3 รหัสที่แสดงศักยภาพสูง จึงคัดเลือกและนำกิ่งไปทดสอบที่สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ หน่วยวิจัยขุนห้วยแห้งพร้อมกับขยายพันธ์ุเพิ่มจำนวนต้นในแปลงทดลองของสถานีฯ อ่างขาง เพื่อการทดสอบด้านคุณภาพผลและการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยว

การทดสอบที่สถานีฯ อ่างช้าง และอินทนนท์ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2562-2565 พบว่าสาาลีลูกผสม รหัส 45808 B2T1 ซึ่งเป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่ ‘Seigyuku’ และพันธุ์พ่อ SH085 มีการเจริญเติบโตเข้ากับสภาพอากาศบนพื้นที่สูงทางภาคเหนือได้ดี (ได้พันธุ์กรรมลักษณะ low chill requirement จากพันธุ์พ่อ ซึ่งในแปลงที่เสียบกิ่ง spur มีพันธุ์ SH085 เท่านั้นที่เป็น low chill) การออกดอกและการติดผลสม่ำเสมอ ผลสาาลีมีคุณภาพสูง การเก็บรักษาไม่เกิดอาการ internal browning หรือ water core และมีอายุการเก็บรักษาได้นาน จึงเหมาะสมที่จะเป็นสาาลีพันธุ์การค้าต่อไป คณะนักวิจัยที่ดำเนินงานพัฒนาพันธุ์สาาลี ประกอบด้วย รศ. ดร. อุณารุจ บุญประกอบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายศรณัฏฐ์สรสรรค์ ไทยสมัคร ว่าที่ รต.ณัฐทวี มาบางครุ และ นางสาว นวรัตน์ ดวงดี มูลนิธิโครงการหลวง

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2545	นำเข้ากิ่งสเปอร์สาาลีพันธุ์การค้าจากญี่ปุ่น จำนวน 11 พันธุ์	
2545	เสียบกิ่งสเปอร์กับต้นสาาลีพันธุ์ SH 085 ที่ให้ผลผลิต แล้ว ปล่อยให้ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2545-2546	เพาะเมล็ดลูกผสมและเลี้ยงต้นกล้าลูกผสมในโรงเรือน	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2546	นำต้นกล้าลูกผสมปลูกทดสอบในแปลงทดลอง	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2546-2550	จัดการเขตกรรมและเลี้ยงดูให้ต้นลูกผสมเจริญเติบโต เป็นปกติจนถึงอายุให้ผลผลิต	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2550-2558	ทดสอบและประเมินเพื่อคัดเลือกต้นที่เจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตสม่ำเสมอและผลสาาลีมีคุณภาพสูง	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2558-2559	คัดเลือกต้นลูกผสมที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 รหัส แล้ว ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนต้นด้วยวิธีเสียบกิ่ง	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2559-2562	ทดสอบและประเมิน แล้วคัดเลือกลูกผสมจำนวน 3 รหัส เพื่อนำไปทดสอบที่พื้นที่อื่น	สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2563	นำกิ่งสเปอร์ของลูกผสม 3 รหัส เสียบกิ่งบนต้นสาาลีที่	สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
	แปลงทดลอง หน่วยวิจัยขุนห้วยแห้ง ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนต้นของสาส์ลูกผสมที่ผ่านการ คัดเลือก เพื่อการทดสอบผลผลิตและคุณภาพผล	อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่ สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ. ฝาง จ. เชียงใหม่
2563-2565	ทดสอบและประเมิน การเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพผลของสาส์ลูกผสม	สถานีฯ อ่างขาง อ. ฝาง และ สถานีฯ อินทนนท์ อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่
2565	คัดเลือกลูกผสม รหัส 45808 B2T1 เป็นพันธุ์การค้า สาส์พันธุ์รอยัล ลัสเชิส	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สาส์พันธุ์รอยัล ลัสเชิส ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pyrus pyrifolia* 'Royal Luscious' ชื่อสามัญ Asian pear วงศ์ Rosaceae ไม้ผลยืนต้นชนิดผลัดใบขนาดกลางถึงใหญ่

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปหัวใจ กว้าง 7.1 เซนติเมตร ยาว 9.8 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปหัวใจ ขอบใบจักฟันเลื่อย ใบอ่อนสีน้ำตาลอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม ก้านใบยาว 5.2 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก จำนวน 5-8 ดอก ออกที่ตาข้างของกิ่งอายุ 1 ปี และที่ตำแหน่งกิ่งที่มีตาดอก (fruiting spur) ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอก รูปไข่กว้าง จำนวน 5 กลีบ ซ้อนเหลื่อมกัน สีขาว

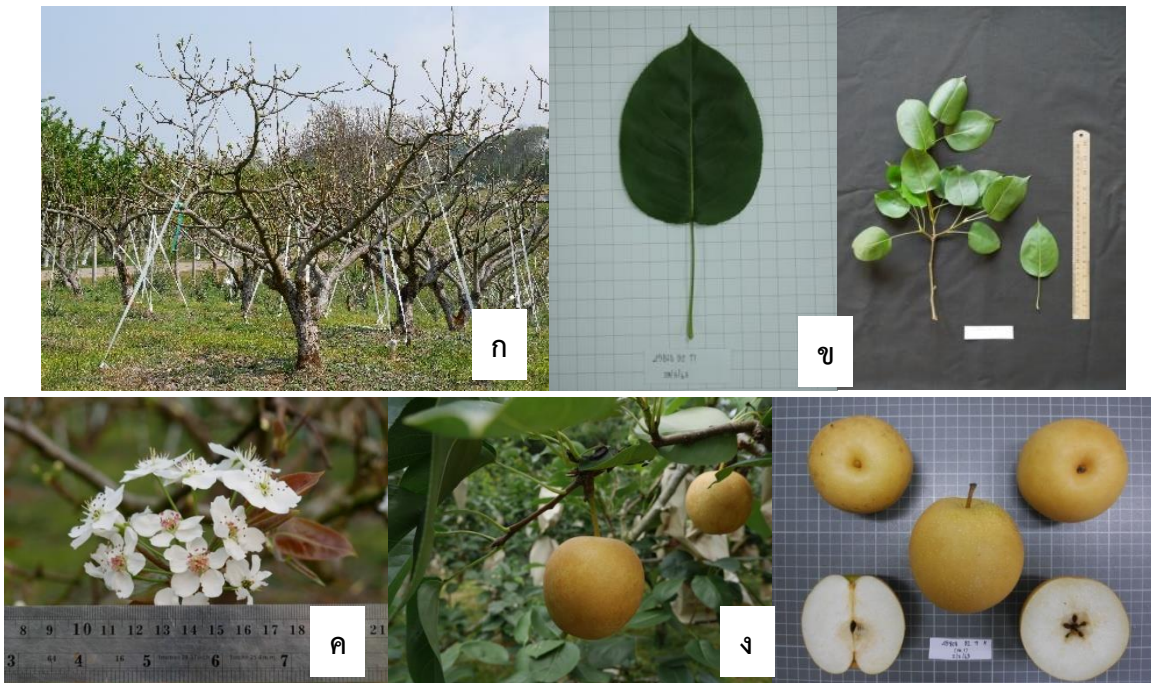
ผล ผลเดี่ยวแบบผลเทียมมีเนื้อผลรูปทรงกลมถึงกลมรี กว้างเฉลี่ย 7.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 7.6 เซนติเมตร ผลสีน้ำตาลอมเหลืองและมีแต้มสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วผล เนื้อผลสีขาว ใ้ผลมีขนาดเล็ก มีโพรงเมล็ดจำนวน 5 ช่อง เมล็ดมีขนาดเล็ก เปลือกหุ้มเมล็ดเปลี่ยนเป็นสีดำเมื่อผลแก่

เมล็ด เมล็ดมีขนาดเล็ก เปลือกหุ้มเมล็ดเปลี่ยนเป็นสีดำเมื่อผลแก่

ลักษณะอื่น ๆ

1. การเจริญเติบโตของต้นค่อนข้างกระชับ (compact) จึงสามารถปลูกกระยะชิด หรือ ใช้ระยะปลูกน้อยกว่าสาส์พันธุ์ "สุภัทร"
2. ระยะเวลาดอกบาน ประมาณ กลางเดือน กุมภาพันธ์ ถึง ต้นเดือน มีนาคม และฤดูเก็บเกี่ยว ประมาณ ช่วงต้นเดือนถึงปลายเดือนกรกฎาคม (ที่ สถานีฯ อ่างขาง อ.ฝาง จ. เชียงใหม่)
3. ผสมตัวเองไม่ได้ (self-incompatibility) ต้องผสมข้ามกับพันธุ์อื่นเป็นพันธุ์ช่วยผสม (pollinizer) โดยแนะนำพันธุ์ "สุภัทร" เป็นคู่ผสม
4. น้ำหนักผล ประมาณ 150-300 กรัม (น้ำหนักผลเฉลี่ย 235 กรัม)

5. ผลมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำ ประมาณร้อยละ 10.4-11.5 ฉ่ำน้ำ เนื้อสัมผัสละเอียด สโตนเซลล์ (stone cell) ขนาดเล็ก
6. ผลสาลีที่เก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยว ไม่มีอาการ internal browning และ water core

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสาลีพันธุร้อยัล ลัสเชิส
ก ทรงต้น ข ใบ ค ดอก ง ผล เนื้อ และเมล็ด

สาลีพันธุร้อยัล ลัสเชิส